

Adoption & Samfund

Nr. |

Medlemsblad for Adoption & Samfund
Februar 2006 ★ 30. årgang

Foreningstelefon: mandag og torsdag kl. 20.00-22.00 65 92 00 18

Hjemmeside: www.adoption.dk**Formand:**Michael Paaske
Ole Rømersvej 4, 8670 Skødstrup (priv.) 6596 0521
E-mail: michael.paaske@adoption.dk (arb.) 4025 5818**Næstformænd:**Pia Brandsnes 3313 2003
Sølvgade 102, 1. tv, 1307 København K
Paul K. Jeppesen, Granparken 165, 2800 Lyngby 3963 6661
E-mail: paul.k.jeppesen@adoption.dk**Kasserer:**Ellen Larsen, Glenstrup Søvej 15, 8990 Fårup 8645 2632
E-mail: ellen.larsen@adoption.dk**Sekretær:**Carl Erik Agerholm, Teglvvej 4, Frifelt, 6780 Skærbæk 7475 7365
E-mail: carl.erik.agerholm@adoption.dk**Bestyrelsesmedlemmer:**Kirsten List Larsen, 3956 4040
Søndergårdsvvej 51, 2780 Dyssegård
E-mail: kirsten.list.larsen@adoption.dkSvend Bank Andreassen (priv.) 8693 7806
Skoleparken 155, 8330 Beder (arb.) 2010 1568
E-mail: Svend.Bank.Andreassen@adoption.dkLouise Svendsen, 2624 4064
Rymarksvej 99, 3.th., 2900 Hellerup
E-mail: Louise.Svendsen@adoption.dkCatarina Astrup, Skovlyvej 17, 4390 Vipperød 5911 0075
E-mail: catarina.astrup@adoption.dkMarianne Østergaard 3322 9553
Vesterbrogade 191, 4., 1800 Frederiksberg C
E-mail: marianne.oestergaard@adoption.dkJørn K. Pedersen, Ulriks Allé 70 B, 6270 Tønder 7472 1111
E-mail: Joern.K.Pedersen@adoption.dk**Suppleanter:**Hans Ejnar Bonnichsen 7450 4774
Kildevænget 8, 6560 Sommersted
E-mail: Hans.Ejnar.Bonnichsen@adoption.dkInge Fabricius, Vermundsgade 32, 2100 Kbh. Ø 4453 0404
E-mail: Inge.Fabricius@adoption.dkPeter Skjøt, Vigerslevgade 12, 2500 Valby 3630 0528
E-mail: peter.skjot@adoption.dk**Rådgivning og kursusvirksomhed:**

Svend Bank Andreassen, Skoleparken 155, 8330 Beder 86 93 78 06

Louise Svendsen, Rymarksvej 99 3. th., 2900 Hellerup 26 24 40 64

Medlemsadministration: Helle Jespersen, Snerlevej 40, 2820 Gentofte
E-mail: medlemsadm@adoptionogsamfund.dk**Redaktion:**Lindevej 3, 1. sal, 4000 Roskilde 46 40 97 66
e-mail: bladet@adoptionogsamfund.dk**Redaktionsmedlemmer:**

Heidi Senderovitz, Hovgårdsparken 53, 2670 Greve 43 61 25 61

Bente Heltberg, Lindevej 3, 1. sal, 4000 Roskilde 46 40 97 66

Tine Nielsen, Arresøvnget 9, 3300 Frederiksværk 47 77 19 59

Anne-Louise Linnemann Bech, Phistersvej 24, 2900 Hellerup 39 61 03 61

Tina Johansen Krogh, Borgmester Jensens allé 22, st. th. 2100 København Ø 35 43 02 16

Sharmila Holmstrøm, Brorsonsgade 9, 2.th, 1624 København V 33 21 00 90

Ansvarshavende for dette nr.: Tina Johansen Krogh

Grafisk produktion: BL Grafisk ApS, Skærbæk 74 75 15 00**Oplag:** 4.425 stk.**Adresseændring af bladet meddeles postvæsenet og medlemsadministrator Helle Jespersen (se ovenfor).**Abonnement kr. 360,-. Familiemedlemskab incl. blad kr. 360,-
Eneadoptioner og adopteret incl. blad kr. 200,-. Giro 214 3135.

Billeder modtages med glæde og returneres altid. Send venligst ikke billeder pr. e-mail. Skriv navn, adresse og afgiverland bag på billederne.

Bladet udkommer i februar, april, juni, september, oktober, december.

Deadline næste nummer: den 10.03.2006

Forsiden:

Martin født i Korea på skøjtebane.

Post Adoption Service nu!!!

Alle der har fulgt Adoption & Samfund de senere år kender vore synspunkter og holdninger til dette område. Det er samtidig heller ingen hemmelighed hvorledes vi opfatter den danske stats forpligtelser efter Haagerkonventionen, og i hvor ringe grad vi mener at disse efterleves.

Alligevel virker det som om, at der er gået noget helt galt i kommunikationen. I hvert fald kan det bekymre mig lidt, at den ansvarlige minister på området, familie- og forbrugerminister Lars Barfoed, i den i øvrigt glimrende udsendelse EFTER ADOPTIONEN på DR2, i følge det valgte klip i udsendelsen ikke var klar over vores holdning på dette område.

Adoption & Samfund kender ganske godt vores minister og derfor vælger vi at tro, at en noget skarp redigering af udsendelsen har medført, at han derfor kom til at fremstå som om, han ikke havde kendskab til vores opfattelse af Danmarks forpligtelser efter Haagerkonventionen.

Vi har efterfølgende bedt om og nu fået en aftale om et møde med Lars Barfoed, og vi ser frem til at drøfte de fremtidige muligheder for at staten kan demonstrere, at den påtager sig sit ansvar for at få dette område bedre dækket ind.

I Adoptionsgruppen, det tidligere Adoptionsråd, er det vores oplevelse, at der nu er større villighed til at drøfte PAS, som et reelt behov, der skal dækkes ind. Vi har rejst emnet, de formidlende organisationer mærker at behovet er der, og de førende psykologer på området træder nu kraftigere i karakter på emnet.

Det finder jeg meget glædeligt.

I dette nummer af bladet er temaet Post Adoption Service og der er nogle gode indlæg, der beskriver hvor frustrerende det er at stå og mangle hjælp.

Tidlig hjælp er god og billig hjælp, der kan spare samfundet og individerne for mange menneskelige og økonomiske omkostninger senere hen.

Flere viser interesse for at gå i gang med at etablere en struktur og en start på hjælp på PAS området, også dette vil vi drøfte med ministeren. Det er principielt ikke afgørende for os hvem der kommer i gang med at give hjælp, bare der kommer noget i gang!

PAS er i fokus. Der skal ske noget. NU.

Michael Paaske
Formand

Når hverdagen begynder

- og man får brug for hjælp

I 2000 var vi i Indien, for at hente vores længe ventede og savnede datter. Vi havde hende i forslag i 12 mdr. og hun nåede at blive tre år inden hun kom til Danmark. I det år vi ventede, opbyggede vi den mest fantastiske drøm, om det vidunderlige barn der snart ville være vores. Alt blev godt og lykkeligt når først vi havde hende i vores arme. Vi havde selvfølgelig hørt og læst om, at der godt kunne gå en rum tid for barnet, før det tilpassede sig sin nye familie og blev tryk og harmonisk.

Af Helle Gregersen

Ofte havde vi undret os over alt det, der blev sat i værk for at blive

godkendt til at blive forældre. Vi var jo allerede forældre til et biologisk barn, hvor svært kunne det være... Men vi blev klogere. Da hverdagen begyndte gik det hurtig op for os, hvilken kæmpe opgave det var at tage sig af et lille skræmt og forsømt menneske.

Allerede i Indien kunne vi se, at vi havde at gøre med en yderst speciel pige. Hun reagerede slet ikke, som vi havde forestillet os hun ville gøre. I forbindelse med mit arbejde som socialpædagog, havde jeg mødt mange børnehjemsbørn, mange af dem ville ukritisk gøre alt for at få voksenkontakt. Jeg havde troet, at hun hurtigt ville nyde al den kontakt man automatisk ville få, når man er et længe savnet, dejlig, nyt og spændende barn i familien. Sådan var det ikke for vores datter. Hun var panisk angst for sin far og hendes søster der på tidspunkt var 7 år, brød hun sig heller ikke om. Det var kun mig der kunne røre hende uden, at der var panik i øjnene.

Problemerne startede

Der gik ikke mange uger, før lykkerusen havde fortaget sig og hverdagen begyndte. Vores datter ville efter måneder stadig kun være hos mig. Hun hang på mig som en lille abeunge. Og når jeg en gang i mellem blev nødt til at "hive" hende af, blev hun meget ulykkelig, og gik ind i sig selv mens hun rokkede uhammet frem og til bage. Jeg synes hun virkede autistisk, og vi var usikre på, hvordan vi skulle takle hele situationen. Selv om jeg hellere end gerne ville, kunne jeg mærke, at jeg på længere sigt ikke kunne være den mor som vores datter havde brug for. Min store pige hadede efterhånden sin søster, fordi hun følte, at lillesøster helt havde overtaget hendes mor. Farmand blev også forsømt. Hvis ikke familien skulle gå helt i opløsning, måtte der gøres noget.

Kontakt til sundhedsplejerske

Jeg kontaktede først en sundhedsplejerske. Jeg fortalte om min bekymring m.h.t. det autistiske reaktionsmønster, og at jeg gerne ville have hende vurderet af en psykolog. Det jeg fik at vide var, at jeg vel nok havde en køn og dejlig datter. Og det med at rokke "havde hun hørt", at det vist nok var meget almindeligt for adopterede børn. En psykologisk udredning, ja det kunne jeg godt glemme alt om, det gik kommunen aldrig med til.

Hjælp i sigte

Dette møde fik vi jo ikke meget ud af. Så vi henvendte os igen. Og heldigvis var den første sundhedsplejerske på ferie, så vi fik besøg af en anden. Hun så straks med stor alvor på sagen. Hun sagde, at det bestemt ikke var normalt, at adoptivbørn blev ved med at rokke, efter måneder i et velstimulerende miljø. Hun gik straks i gang, og fik sat hele kommunen i sving. Så inden der var gået en uge, fik vi meddelelse om, at vi med det samme kunne komme til en psykolog. Denne skulle se på

Ida og Ea på 7 og 4 år, på skiferie i Norge. Begge piger er født i Kina.

vores datter og efterfølgende skrive en rapport om, hvor hun lå, på alle udviklings områder, og hvordan man bedst mulig kunne støtte hende i den videre udvikling. Også jeg fik supervision, så jeg kunne forstå, hvad det var der skete, med min datter og resten af familien.

Rapporten viste, at vores datter var bagud på alle områder, på nær det fysiske. På det følelsesmæssige område var hun at sammenligne med et barn på 8 mdr. Og det blev vurderet, at det ville være katastrofalt at sende hende ud i nogen form for daginstitution, når hun endnu ikke var knyttet til sin familie. På baggrund af det, fik jeg bevilliget fuldt tabt arbejdsfortjeneste i minimum et år. Vores datter blev vurderet til at være tidlig skadet, men ikke mere end hun sikkert ville få et helt normalt liv. Vi fik en mængde pædagogiske redskaber som vi kunne bruge i hverdagen.

Der burde være mulighed for gratis psykologbistand til alle adoptivfamilier

Vores historie, er sikkert ikke meget forskellig fra mange andre adoptivfamiliers. Det er mit indtryk, at en del familier ikke søger hjælp i svære situationer, fordi man igennem hele godkendelsesprocessen er blev set efter med lup i alle sømmene, og nu orker man bare ikke flere offentlige instanser. Og tænk hvis de fandt ud af, at man alligevel ikke var egnet som forældre. Jeg forstår udmærket disse overvejelser, jeg har selv haft dem, men måtte til sidst erkende, at mine resurser ikke rakte. Jeg tør slet ikke tænke på, hvad der kunne være sket, hvis ikke vi havde fået hurtig og professionel hjælp. Vi og mange andre familier kunne have fået en helt anderledes god og rolig start sammen med den lille nye, hvis det allerede var indlagt i "adoptionsspakken", eller indgik som automatisk tilbud fra kommunen. En psykolog kunne have set barnet efter få måneder, så man på et tidlig tidspunkt kunne sætte ind, hvis der er nogle særlige problemer med barnet.

Post-adoption eller tidlig indsats

Der tales meget om post-adoption for tiden. Jeg forstår egentlig slet ikke, at det ikke for længst er blevet indført. Mange vil nok tænke, at det

Natila på 4 år i sin fine prinsessekjole er født i Indien.

ville blive alt for dyrt, særlig hvis det bliver lagt oven i de mange penge man i forvejen betaler for adoption. Men i virkeligheden burde det vel være kommunerne der skulle tilbyde første psykologhjælp - med den betragtning, at de der får biologiske børn, får masser af ydelser før og et lang stykke tid efter fødslen. Jeg tænker lægeundersøgelse, jordmoder, og sundhedsplejerske m.m. Disse penge er ofte sparede, da mange af os får større børn. Kommunerne burde tænke forebyggelse frem for først at sætte ind i skole- og pubertetsårene, hvor problemer virkelig kan være massive og træde tydeligt frem.

Vi priser os virkelig lykkelige over Græsted/Gilleleje kommune for den enorme hjælp de har ydet os,

det har vi ved enhver lejlighed fortalt dem, og hertil svarede de, at de da slet ikke havde råd til at lade være. Det kunne risikere at blive meget dyrere i den sidste ende, hvis problemerne ikke blev løst i tide. "Tidlig indsats" var kommunens motto.

Til sidst vil jeg bare lige sige, at vores datter har det fint nu. Hun er stadig en lille smule bagud med det sproglige, men det er jeg sikker på at hun får indhentet i løbet af det næste år. Hun er en frisk og glad pige, der trives i sin familie og med sine gode veninder.

Det kan godt være svært at blive bragt ind i en helt fremmed familie, langt langt fra Indien og alt det man kender. □

Post adoption service eller mangel på samme

Jeg har den lykke, at jeg har fået lov til at adoptere. De relevante myndigheder har to gange vurderet og fundet mig egnet til at være forælder.

Af Gitte Olsen

Undervejs i samtalerne har sagsbehandlerne talt om, at det kommende barn kunne være tidligt skadet og spurgt til mine handlinger i relation til eksempelvis skolen, når/hvis barnet viste sin anderledes adfærd der. Jeg svarede åbenbart korrekt på spørgsmålet: Henvendelse til PPR (Pædagogisk Psykologisk Rådgivning). For det viste sig, da virkeligheden kom, at der ikke findes offentligt ansatte specialister, som yder gratis Post Adoption Service (PAS) (her er Fredriksborg Amt's Adoptionsrådgivning en undtagelse). En PAS som Danmark som stat har tilsluttet sig til at ville yde ud fra Haagerkonventionen fra 1997.

At staten ikke yder PAS er en meget stor mangel og fører til, at adoptivbarnet endnu engang risikerer at blive udsat for vantrivsel. Nu ikke længere i sit oprindelsesland, men hos en familie i Danmark. En familie som forventer at få et barn hvortil almindelig forældreevne rækker til at tage vare på barnet. Men det gør almindelig forældreevne desværre ikke altid.

Første barn

Mit første barn havde og har en gnidningsløs tilknytningsproces. Vi er vokset sammen som familie og barnet trives hjemme og ude i verden. Barnet har haft en fortid, som har lagt en god bund for tilknytningen.

Andet barn

Mit andet barn har ikke haft en gnidningsløs tilknytningsproces. Barnets fortid har været meget utryk i forhold til at kunne skabe en

sund tilknytningsproces i en adoptivfamilie. Familien kom ud i store problemer, hvad angår familielivet efter barnets ankomst. Meget hurtigt viste det sig, at familien havde brug for vejledning. Ved henvendelse til vores amt for at modtage hjælp, var svaret, at man ikke ydede hjælp, men at vi skulle henvende os til vores kommune. Vi bor - gudskelov - i en kommune, som tager forebyggelse alvorligt og som hurtigt ydede os mulighed for at konsultere en privat praktiserende psykolog. Forinden havde vi konsulteret en speciallæge i børnesygdomme. Lægen udbad sig en psykologtest af barnet. Det er jeg ham meget taknemmelig for, at han efterspurgte. For den test bevirkede, at barnet blev velbeskrevet og familien fik den korrekte vejledning i tilknytningsprocessen. Fra at have været en adoptivfamilie, der mistrivedes, er vi blevet en familie, som er knyttet sammen.

Psykologhjælp kan være nødvendig

Jeg tror, at en del adoptivfamilier har eller har haft brug for specia-

listhjælp. Specialisthjælp i form af psykolog til at forstå barnets adfærd og til at blive vejledt til den rigtige støtte i hjemmet, daginstitution og i skolen. Adoptivbørn kan være præget i mere eller mindre grad af deres fortid, og derfor udvise mere eller mindre problematisk adfærd. Men gennemgående for alle adoptivbørn er, at de har mange ældre i sig: En biologisk, en følelsesmæssig o.s.v. Barnet svinger mellem sine ældre. Kan det ene øjeblik lege med dampmaskine og i det næste være en 2-årig. I skolen kan det f.eks. have klovnerollen og ikke kunne finde ud af de sociale spilleregler. Som forældre er det umiddelbart svært at give barnet det rette samspil i dets facettering. Og specielt svært at få den rette vejledning, så man kan få mulighed for at give det samspil, som udvikler adoptivbarnet og bevirker at adoptivbarnet og adoptivforældre og adoptivøskende gror sammen til en adoptivfamilie. Noget af adoptivbarnets adfærd er kendt for biologiske børns forældre: "det gør alle børn", men langt

Laura på 9 år laver lektier, hun er født i Indien.

fra al adoptivbarnets adfærd er som biologiske børns adfærd.

Temaudsendelse om post-adoption

I en temaudsendelse om adoption i DR2 for nylig gav Familienminister Lars Barfoed udtryk for, at adoptivforældre modtager en grundig PAS – i form af to kurser undervejs i adoptionsgodkendelsesprocessen. Det kan ikke være Post, men PreAS. Det er når drømmene opfyldes og adoptivbarnet er kommet, at der er brug for PAS til den enkelte familie. Staten har ansvar for at sikre, at dette sker, og nu 9 år efter underskrivelsen af Haagerkonventionen sidder der stadig et råd i Familienministeriet og diskuterer, hvorvidt det er statens opgave eller ej.

Der er sket meget positivt på adoptionsområdet: eksempelvis sikret adoptionsorlov og tilskud til adoption. Men der mangler stadig at blive taget hånd om adoptivbarnet og dets familie, EFTER at barnet er kommet til familien.

Årsager til manglende PAS

Årsagerne til at dette ikke eksisterer, tror jeg er mange, blandt andet:

- Et levn fra tidligere tiders opfattelse af, at adoptivbarnet er som andre børn. Det er de ikke som udgangspunkt, men de kan gennem opvæksten få et liv, som nærmer sig andre børns liv.
- Adoptivforældres angst og skam. Angst for ikke at slå til som forældre. Nu er man blevet vurderet og fundet egnet og er så alligevel ikke i stand til "at løse opgaven" som forældre. Hertil har mange adoptivforældre været igennem fertilitetsbehandling som også kan slide.
- Angst for som forældre at fejle i en grad, så barnet/børnene bliver taget fra én p.g.a. manglende erfaring og uvidenhed. Af gode grunde har de fleste adoptivforældre ikke levet med biologiske børn, og har derfor ikke erfaring med eller viden om, hvad et normalt barn kan på de forskellige udviklingstrin.
- Træt af myndigheder. Efter at have været igennem hele godkendelsesmøllen længes man efter at blive "løsladt" og komme ud af journalerne og bare være sig selv igen.
- Fagfolk som psykologer, pædagoger, lærere har ikke generelt faglig indblik i den særlige adoptivproblematik p.g.a. manglende rutine og erfaring/viden. Årsagen er at for hver ca. 99 biologiske børn er der 1 adoptivbarn.
- Manglende overblik fra myndighedernes side over problemets størrelse. Herhjemme forskes der meget lidt i adoptionsområdet.

Følgen af alle disse faktorer, kan være, at mange venter meget længe med at søge hjælp.

Forslag til løsning af problemet

Jeg synes, at de to adoptionsformidlende organisationer har et etisk ansvar for, at PAS gives til adoptivfamilierne. I frustration over, at staten ikke tager opgaven på sig, har jeg foreslået AC i Århus, at de sikrer, at der er økonomisk mulighed for at udføre en psykologtest af barnet kort efter dets ankomst og at forældrene kan modtage vejledning. Det kan gøres ved at hæve prisen på formidlingen af en adoption. Jeg ved godt, at den er rigelig høj i forvejen, men man har ikke kræfter og overskud til at skulle finde finansiering til den nødvendige hjælp, når man står midt i problemerne.

Adoptivbørn er livets gave for os, der har valgt denne vej til at danne familie. Vore børn har gennemlevet vantrivsel og afsavn, inden de kom til os. De er overlevelseshørn som på trods af skæbnen vil livet og de har ikke givet op. Børnenes reaktioner er normale på en anormal start i livet. De skal ikke udsættes for yderligere trængsler efter at være kommet til Danmark. Og adoptivfamilierne skal ikke gennem år mistrives, når vi ved, at der er noget at gøre og har eksperter, som kan vejlede. Det er på tide, at staten sikrer, at PAS ydes – også for samfundets skyld. □

Legestue i Herlev!

Tilbud til adoptivbørn og forældre i Københavns Amt.

Tirsdage kl. 10-12 på Hjortespring Bibliotek

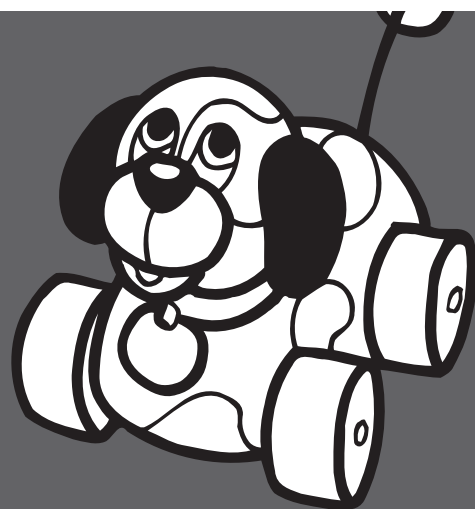
i Herlev, Dildhaven 65, 2730 Herlev (bus nr. 69 går lige til døren).

Det er en yderst velfungerende legestue, hvor der i øjeblikket er ca. 7 børn i alderen 1/2-3 år. Der er plads til ca. 5 mere (der er løbende udskiftning i gruppen). De fysiske rammer er noget nær optimale.

Der er både kuglebad og trampolin og masser af plads for børnene at boltre sig på.

Biblioteket sørger for frugt, saftvand, kaffe og the, hvorfor der er en beskeden brugerbetaling på 5 kr. pr. gang.

For yderligere information kontakt venligst Kirsten Sandbjerg Andersen på tlf. nr. 44 52 56 90 el. ksa@herlevbibliotek.dk eller kig forbi på tirsdag!

Adoptivbørn i puberteten

Der venter oftere konflikter på adoptivfamilier end på familier i øvrigt, når barnet kommer i puberteten. Hvilken forståelse kan psykologen anlægge, når han møder den konflikt-ramte familie i terapien?

Af Niels Peter Rygaard, cand.psych.

Artikel bragt i *Psykolog Nyt*
nr. 7 - 2005

Jo flere forskelligartede rødder, des sværere kan de være at sætte sammen til et billede af en fælles identitet – især for et barn. Så snart det følelsesmæssige pres stiger, opstår der kamp om, hvad puslespillet egentlig kan tænkes at forestille: en dansker, en kineser, en multikulturel familie, en biologisk familie, en adoptivfamilie etc.

Netop med adoption er der ikke tale om en spontan begivenhed, men et i allerhøjeste grad planlagt møde fra forældrepargens side. Adoption har mere karakter af et til tider vanskeligt puslespil end af et spontant frembragt maleri. Derfor kræver det også en højere grad af refleksion og emotionel ommøblering at skabe den tilstand, man i andre sammenhænge kalder et flow: en fleksibel forestilling om selvet og gruppen, som får sin indre stabilitet fra en konstant, ubesværet tilpasning til begivenhederne.

Hvilke vanskeligheder støder familiens medlemmer så på undervejs i den fælles lægning af puslespillet, og hvad kræver det af færdigheder for at øge sandsynligheden for at det kan lykkes?

Livsprojektet

Noget af det afgørende er de sæt af forestillinger, som henholdsvis

adoptivforældrene og barnet danner sig.

Disse "arbejdshypoteser om puslespillet" er jo hele tiden udsprunget af følelser, og når de er dannet også afgørende for, hvad man føler. Derfor bliver de også afgørende for, hvad man gør eller ikke gør i forhold til hinanden.

Fx var adoption tidligere forbundet med antagelser om skyld og skam og med begreber som "bastard", "forkastet" og "uægte" i sig selv tilstrækkeligt til at ødelægge et helt liv – og vigtigst erstattede det den konstante åbne dialog om puslespillet med tavshed. Adopteredes og adoptivforældres vanskeligheder relaterer sig derfor til spørgsmålet: Hvem og hvad er en familie (og dermed "et familiemedlem")?

I almindelige familier kan man tale om en forestilling om enhedsidentitet, baseret på følelser af tilknytning og forestillinger om biologiske og andre fælles træk. Forestillingerne veksler meget fra kultur til kultur. I en somalisk kultur er man fx familiemedlem, hvis man bor i samme hus (hvilket selvfølgelig ved immigration får myndighederne til at anklage somaliere for at "camouflere" ikke-slægtninge, idet de overser, at det kun er vores kultur, der overhovedet kan afgøre genetisk slægtskab og har det som udgangspunkt).

Denne grundforestilling kan være en illusion i praksis, men det er en meget effektiv grundforestilling, som skaber en fælles platform, der ikke kan stilles spørgsmål ved, så længe den varer. Når et brud først er sket, opstår mange spørgsmål, som ligner dem, adoptivfamilier har – fra begyndelsen. Adoptivfamiliens opgave begynder så at sige bagfra med et brud, og ud af det skal der så komme en social helhed.

Det er formentlig ganske afgørende for en adoptivfamilies forløb, om og hvordan den forholder sig til grundforestillingen – både den

private og den offentlige – om en familie. Nogle adoptivfamilier lever med stor succes uden at tage stilling overhovedet, især hvis adoptivbarnet er meget lille og sundt ved adoptionen og den bredere familie og lokalmiljøet inkluderer adoptivbarnet som en selvfølgelighed.

Andre adoptivfamilier må tage stilling til, at begivenhederne fører til, at de gradvist ophører med at føle sig som en *almindelig familie* og i stigende grad danner en relevant identitet som en *adoptivfamilie*. Det er svært at opretholde forestillingen om en "almindelig dansk familie – med neger" ved guldbryllupper. Derfor kommer netværk med andre adoptivfamilier også til at betyde meget for mange.

Endelig er der familier hvor grundforestillingen viser sig umulig at opretholde, væsentligst fordi den gensidige tilknytning ikke går, som man havde forestillet sig. Til tider er dette indlysende fra begyndelsen, til tider kan det gå så nogenlunde indtil puberteten, hvor vanskelighederne accelererer.

Det er ofte familier, hvor adoptivbarnet var noget ældre ved adoptionen og derfor kan have oplevet omsorgssvigt meget længe eller mere bevidst kan opleve en bortadoption som traumatisk. Når man overvejer de to parters udgangspunkt, kan det undre, at det så ofte lykkes, som tilfældet er.

Udgangspunktet

Hos barnet er det karakteristisk, at det:

- Har oplevet en grundlæggende adskillelse fra den biologiske mor og dermed det størst mulige tab.
- Ofte har været udsat for belastninger under graviditet, fødsel, og omsorgssvigt i de første leveår.
- Er en overlever. Barnet har ofte haft større kontaktevne og har været mere udadreagerende

Thomas på 3 1/2 år er født i Korea.

end andre børn før adoptionen, hvorfor det har overlevet.

- Har negative erfaringer med tilknytning (fører til tab). Står mellem to identiteter.
- Starter mødet med adoptivforældrene med et tab som baggrund. Det er allerede fra valgt, før det blev tilvalgt – en paradoksal situation.

Hos adoptivforældrene er det karakteristisk, at de:

- Har et stort ønske om at få et barn.
- Har mistet (muligheden for at få) et barn.
- Er overleverede. De er blevet sammen og har overlevet tabet ved ikke at få et eget barn.
- Ikke kender barnets tidligere identitet(er) og oplevelser.

- Ønsker, at barnet skal knytte sig til dem og være deres barn. Ønsker, at barnet skal udvikle sig normalt.
- Er ressourcerstærke og vant til at klare sig selv.

Disse to baggrunde og behov stemmer naturligvis kun overens på ét punkt: begge parter har lidt et tab, har overlevet og forsøger at finde måder at håndtere det på. Dermed er der langt færre fælles punkter og oplevelser end i en almindelig graviditet, fødsel og opvækst.

Af denne grund kan det i en terapeutisk sammenhæng være relevant at definere en adoptivfamilie ud fra dens tilknytningsmæssige grundvilkår. Jeg ville foreslå:

En adoptivfamilie er et fællesskab, som er særligt ved, at alle medlem-

mer har lidt et tab eller har oplevet belastende adskillelser, som de på forskellige måder søger at forholde sig til. Disse copingstrategier kan være mere eller mindre konvergente. Adoptivfamilien har endvidere det særtræk, at barnet på samme tid er en gæst og et familiemedlem. Forældrenes rolle er derfor både at være gode værter (for et barn som er blevet ekskluderet fra en anden familie) og samtidig være forældre.

Forældrenes rolle ser jeg derfor som: både at være gode værter (for et barn, som er blevet adopteret (ekskluderet) fra en anden familie og kultur) og samtidig være forældre ved at have adopteret (inkluderet) et barn.

Adopteret som toårig

Et eksempel på et konstrueret forløb (med elementer fra mange cases), som fører til pubertetsvanskeligheder:

En dreng bliver adopteret som toårig fra et børnehjem, hvor omsorgen har været meget sparsom. Han er blevet fundet som ca. etårig i indkørslen til børnehjemmet. Efter adoptionen er han konsekvent afvisende over for kontakt med adoptivmoderen og knytter sig hurtigt til sin adoptivfar. Dette går adoptivmoderen meget på, men synes at aftage efter et års tid. Forløbet efterlader dog adoptivmoderen meget usikker på egne evner som forælder og barnets egentlige følelser for hende.

Drengen er sprogligt understimeret, hvilke han hurtigt synes at indhente, og han begynder som treårig i børnehaven.

Han har mange kontakter, men får kun et dybere forhold til en dreng, hvis forældre flytter efter et år. Adoptivfaderen tager sig meget af drengen og søger at dele de samme interesser, han selv havde som barn. Da drengen begynder i børnehaven, er arbejdspladsens krav store, og moderen som har et halvdagsjob tager sig mest af ham.

Efter to år adopterer familien endnu et barn, hvilket er meget svært for drengen, og der opstår en række jalousikonflikter i de første par år. Herefter trives drengen indtil 13-årsalderen, hvor han dels begynder at føle sig udelukket af sine kammerater og mister interessen for skolen, dels retter en umådelig vrede mod sine adoptivforæl-

dre. Han skifter omgangskreds og begynder at bebrejde sine adoptivforældre, at de aldrig har ønsket ham, at de skjuler, hvem hans forældre er, og at de hader ham. Han søger sine adoptivforældre meget, men så snart de stiller et krav, flygter han eller skifter mellem at true med vold og praktisere vold.

Uden for hjemmet er han vel-formuleret og meget charmerende. Han har mange urealistiske projekter af ret flygtig karakter.

På et tidspunkt eskalerer konflikterne i hjemmet i en sådan grad, at han må anbringes i en ungeinstitution. På dette tidspunkt henvender forældrene sig, da de ønsker et forløb for at kunne tale bedre med den nu unge søn.

Tilknytning og coping

Det første element i terapien er at støtte en kortlægning af medlemmernes copingstrategier over for tab og belastende adskillelsesoplevelser. Her er det nærliggende at anvende en af de forskningsgrene, som har fremvist meget konsistente resultater i forhold til reaktioner på adskillelse, nemlig Ainsworth og efterfølgeres kortlægning af reaktionsmønstre i adskillelsessituationer.

Disse reaktionsmønstre er så etablerede i etårsalderen, at de for 70 procent vedkommende også findes hos personen i voksenalderen. Det kan derfor i høj grad forudsige forældres adfærd over for et barn og det kommende barns tilknytningsmønster allerede før fødslen. Den følgende fremstilling er meget summarisk – for en gennemgang se Cassidy & Shaver (1998), kapitel 19.

Tilknytning (attachment) mellem mor og barn i de første leveår er et emotionelt og adfærdsmæssigt system, som har til formål at sikre barnets overlevelse ved at sikre nærhed mellem barn og omsorgsgiver. Det aktiveres derfor særligt ved adskillelser.

I tilknytningsteori skelner Ainsworth ud fra The Strange Situation Test (1978) mellem tre tilknytningsmønstre, og senere udkrystalliserede Welch (1988) et fjerde, det desorganiserede/desorienterede.

The Strange Situation Test består af et forløb, hvor moderen i to perioder på nogle minutters varighed forlader undersøgelsesrummet og

det etårige barns adfærd ved adskillelse og genforening observeres. De fire reaktionsmønstre er her:

Tryg/autonom. Barnet reagerer, når moderen går, men udforsker efter et stykke tid rummet, søger hende igen, når hun kommer tilbage, falder hurtigt til ro og genoptager udforskningen af rummet. Der er nærhed og glæde ved kontakt mellem mor og barn.

Undgående. Barnet "reagerer ikke" på moderens fravær og er tilsyneladende meget optaget af genstande i rummet. Moderen viser ligeledes mere interesse for rummet end for barnet. Senere undersøgelser viser, at barnet faktisk bliver meget stresset, og at stress ved adskillelsen varer længere end hos det trygge barn. Barnet er klar over, at ydre tegn på følelser kan føre til afvisning, og lærer derfor at undertrykke dem.

Ambivalent. Barnet klynger sig til moderen og kan samtidig vise vrede eller kontrollerende adfærd, allerede inden denne forlader rummet, udforsker meget lidt, og slet ikke efter at moderen er vendt tilbage efter adskillelsen. Det synes at

med en høj frekvens af senere personlighedsforstyrrelser og psykiske lidelser.

Opdragerens tilknytningsmønster

I The Adult Attachment Interview (hvor voksne interviewes om tilknytningsfigurer i deres liv), vil fortællemanen og ikke indholdet i fortællingen afvige fra en sammenhængende beskrivelse alt efter den interviewedes tilknytningsmønster.

Den trygge, selvstændige voksne finder mening i sine tidlige oplevelser, tillægger tilknytning betydning, kan gå ned i detaljer og vende tilbage til helheden, fører bevis for sine udsagn i form af eksempler og søger at forstå tidlige tilknytningspersoners motiver ved at reflektere over dem. En variant heraf er den "optjent trygge" voksne, som har formået at forarbejde sine tab i en sådan grad, at vedkommende som opdrager er tryk og selvstændig.

Den afvisende voksne svarer kort, tillægger ikke tilknytning eller tab nogen betydning for sig selv og idealiserer tidlige tilknytningsfigurer

Cajsja med kasket, 17 mdr. og født i Colombia.

bruge mest energi på at sikre sig en nærhed, som det er usikker på.

Desorganiseret/desorienteret. Barnet fremviser elementer fra et af de foregående mønstre, men responderer ikke sammenhængende, når moderen vender tilbage. Det kan fx stivne, kaste sig ned på gulvet, klynge sig til moderen og samtidig vende hovedet bort fra hende. Dette mønster ses at have sammenhæng

– hvorimod de konkrete eksempler fra opvæksten ikke fører bevis for påstandene, men er i modstrid med dem.

Den overoptagne voksne (svarende til det ambivalente barn) synes meget optaget af tidligere relationer og kan stadig forekomme at have betydelig vrede herover samtidig med en forventning om at blive afvist. Der gives kun vage og gene-

Marius 6 år på ski i Norge er født i Colombia.

raliserende svar, når der spørges til eksempler. Personen er mere fokuseret på, hvad der foregår i andre end i sig selv.

Den uforløst/desorganiserede voksne gribes af de uforløste følelser ved opvæksten og genoplever dem under fortællingen, hvorfor beretningen bliver usammenhængende og proportionerne i svarene mistes. Personen synes at "indskrive" sit barn i et tidligere traumatisk forløb, ligesom tidsdimensionen er uklar (omtaler fx afdøde med "er", som om de var levende).

I adoptivfamilien med det sent adopterede barn (2-7 år) er barnets tilknytningsmønster allerede dan-

net, og dette indgår så i et samspil med adoptivforældrenes respektive mønstre. Hermed er der ikke automatisk resonans mellem barnets og forældrenes tilknytningsadfærd og måder at håndtere adskillelse på. Hvilke effekter det giver, er ikke kortlagt. En parallel situation, anbringelse i familiepleje, er blevet undersøgt og viser, at i de plejefamilier, hvor plejemoderen har et hvilket som helst andet mønster end tryk/autonom, udviklede børnene i høj grad desorienteret/disorganiseret tilknytning (Dozier 2004).

Kortlægning af copingstrategier

I terapien introduceres arbejds-

dellen af familien som et fællesskab, der søger at håndtere og opbygge kompetence til at mestre nuværende og tidligere oplevelser af tab.

Til tider kan hvert medlem helt konkret tegne eller male centrale bidragydere og svære oplevelser i en slags "malerværksted".

Den unge kan tegne en række brikker med de forskellige bidragydere til dets opvækst (de biologiske forældre, medarbejdere på børnehjemmet, adoptivmoderen, adoptivfaderen etc.).

Dette kan give anledning til en dialog om, at det selvfølgelig er svært at male et sammenhængende billede (læs: danne en sammenhængende identitet), når der har været så mange og dybt forskellige bidragydere til ens opvækst, ligesom man kan tale om, hvor brikkerne ikke passer sammen (at overleve på børnehjemmet og være "en sød dreng" i adoptivfamilien), eller hvilke der simpelthen mangler.

Dernæst foregår kortlægningen ved dialog om familiemedlemmernes konkrete reaktioner på adskillelsessituationer i hverdagen. Formålet er, at deltagerne får en mere bevidst forestilling om både eget reaktionsmønster og den måde, det indgår med de øvrige medlemmers mønstre på.

På et metaniveau suppleres disse iagttagelser ved at jeg som terapeut observerer medlemmernes fortælleform undervejs, overvejer, hvilket af de fire mønstre dette kunne afspejle, og bringer det ind i samtalen som et supplement til deltagerens iagttagelser og refleksioner, hvis det er formålstjenligt eller nødvendigt. Med denne indgang kan man skabe viden og respekt om medlemmernes måde at tale sammen på, vise dens relevans (fx beskyttelse mod tab eller usikkerhed på modpartens vilje), og definere enhver strategi som et forsøg på at skabe eller sikre nærhed, samtidig med at man sikrer, at angsten for ny adskillelse ikke bliver for stor.

Over for den unge adopterede kan jeg individuelt eller i fællesskabet definere hans eller hendes adfærd som en sund og naturlig reaktion på adskillelsesoplevelser tidligt i livet. Her kan man eventuelt arbejde med, at når disse sunde reaktioner er udløst tidligt i livet af meget voldsomme oplevelser, har

de en tendens til ikke at modnes, så man beholder det lille barns følelses-/adfærdsregister i oplevede adskillelsessituationer (fx at skribe, hvis man ikke kan få noget, i stedet for at ærgre sig, skælde ud og acceptere, at det måske kommer senere).

Sproglig og praktisk adfærd

Over for forældrene kan jeg individuelt eller i fællesskabet arbejde med det emotionelle system og de tilhørende adfærdsstrategier. Fx udmøntet i, hvordan man taler sammen om og i adskillelsessituationer i hverdagen. Her kan dimensionerne sammenhæng og refleksion over den andens motiver i kommunikationen anvendes. Dvs. at træne forældrene i en dialogform, som lægger op til klare, sammenhængende, troværdige budskaber med præcise adfærdsanvisninger snarere end forklaringer (se Rygaard 2002).

Desuden øves forældrene i at indføre verbal refleksion i dagligt samvær. Hvis den ambivalente unge søger nærhed, kan den voksne svare: "Hvor tæt skal vi være, for at du ikke bliver bange – hvor tæt på vil du?".

Eller når den unge vil væk: "Hov, der blev du glad for mig – klogt af dig at gå lidt væk". Instruktionerne varierer, så de i størst muligt omfang er en udbygning af familiens daglige omgangsform. Målet er, at det sproglige plan afspejler viljen til at rumme den unges ambivalens over for nærhed.

Endvidere arbejdes med forældrenes evne til at reflektere emotionelle udtryk, før de vises (så det kun er den unge, der reagerer impulsdrivet i svære situationer).

Det er et klart mål, at forældrenes emotionelle tilstand støttes til at blive så uafhængig som muligt af den unges tilstand.

Her kommer man muligvis ind på endnu levende reaktioner fra forældrenes egne tidlige oplevelser af tab.

Som regel er det også nødvendigt at arbejde med forældrenes forventningssæt i forhold til den unges udviklingstempo og forvirringen over, at der kan være så stor afstand mellem emotionel/social og intellektuel eller motorisk udvikling. Dette er ofte et svært problem i

puberteten, fordi både den unge selv og adoptivforældrene forventer en parathed til løsrivelse og begyndende selvstændighed, samtidig med, at i hvert fald forældrene klart kan se, at kompetencen slet ikke er til stede.

Desuden gennemgås det lille barns emotionelle og kognitive copingstrategier, da disse ofte får en renæssance i puberteten, også i forholdet til adoptivforældrene: projektion, splitting og skyld og fortrængning.

Endelig anlægges det tidsperspektiv, at det som regel tager to-tre generationer at løse de problemer, der kan være forbundet med en vanskelig adoption og det tilhørende kulturskift, så først tredje generation har fuldstændt integrationsprocessen. □

Molly og Sally ude i sneen, de er født i Vietnam og Kina.

DanAdopt har fået ny bestyrelsesformand

D. 21 november 2005 indtrådte Ida Balling som ny formand for DanAdopt's bestyrelse – den ene af Danmarks to adoptionsformidlende organisationer

Med Ida Balling får DanAdopt en bestyrelsesformand, som er særdeles erfaren indenfor adoptionsområdet. Ida Balling har rejst i mange adoptionslande og bl.a. lavet projekter for Social- og Udenrigsministeriet for gadebørn i Estland. Ida Balling er kommunaldirektør

i Hirtshals og i adoptionsammenhænge især kendt for sine mange år som leder af adoptionsafdelingen i Nordjyllands Amt. Hun var også med til at udarbejde den nuværende adoptionslov i et udvalg under justitsministeriet. Vi ser frem til, at Ida Balling med sine mange års relevante adoptionserfaring vil bidrage væsentlig til organisationens fremtidige udvikling, siger Ole Bergmann, DanAdopt's kontorleder.

Selv ser Ida Balling DanAdopt som den ene af to adoptionsformidlende organisationer i Danmark i sund og etisk korrekt konkurrence med den anden organisation og med fokus på de værdier DanAdopt

er eksponent for. Ida Balling ønsker, at DanAdopt hele tiden i forhold til adoptanter og medarbejdere tilpasser sig den tid, der konstant er i forandring og dermed til stadighed er opdateret og proaktiv både indenlands og udenlands. Ida Balling er uddannet jurist, fortsætter som kommunaldirektør i Hirtshals, hvor hun også bor med mand og børn. Ida Balling har været medlem af DanAdopt's bestyrelse siden 2003, og selvom DanAdopt har adresse i Birkerød på Sjælland, mener Ida Balling ikke at den geografiske afstand i disse elektroniske tider er et problem.

Det bliver DanAdopt's første kvindelige bestyrelsesformand. Ida Balling tillægger det ikke den store betydning: "Jeg har igennem et par år været det eneste kvindelige medlem af DanAdopt's bestyrelse og i bestyrelsesarbejdet vægter vi de forskellige kompetencer vi har, uanset køn. Det synes jeg styrker løsningen af den fælles opgave. I øvrigt er jeg så vant til fra mit arbejde at være omtrent eneste kvinde blandt mange mænd. Ude i den store verden tror jeg det ligefrem kan være en fordel at være kvinde, da en stor del af de personer, der arbejder med adoption, er kvinder".

DanAdopt, den ene af Danmarks to organisationer, der er autoriseret til international adoptionsformidling, har gennem 40 år formidlet 6000 udenlandske børn til familier i Danmark.

DanAdopt's afgående formand, Lars von der Lieth, fortsætter i bestyrelsen indtil 1. april 2006, hvor han vil hellige sig sin psykologrådgivningsvirksomhed efter 22 år i DanAdopt's bestyrelse – heraf de 9 som bestyrelsesformand.

Flere oplysninger om Ida Ballings tiltrædelse som DanAdopt's bestyrelsesformand og om DanAdopt kan fås hos kontorleder Ole Bergmann tlf. 45940510 eller ob@danadopt.dk. □

Klara klædt ud som hund, er 3 1/2 år og født i Kina.

Afskedsreceptioner i DanAdopt

Seniorkonsulent, tidligere
kontorleder

Jane Baun

går efter mere end 35 års
arbejde i DanAdopt på
pension, og vi holder en
reception for hende

Fredag den 24. februar 2006 kl. 13-16
på DanAdopts kontor, Hovedgaden 24, 1., 3460 Birkerød

Mag. art.

Lars von der Lieth

bestyrelsesmedlem i over 20
år og formand for bestyrelsen
i næste 10 år, udtræder af
bestyrelsen for at hellige sig
adoptionsrådgivning. Vi holder en
reception for ham

Fredag den 24. marts 2006 kl. 13 - 16
på DanAdopts kontor, Hovedgaden 24, 1., 3460 Birkerød.

Tanker om tvangs- bortadoption fra en plejemor og kommende adoptivmor

Af en anonym

Navnet er redaktionen bekendt.

Indlæggene om tvangs- bortadoption i Adoption og Samfund nr. 6 vakte min interesse.

Vi er begge uddannet pædagoger for over 10 år siden og min mand er leder af en større daginstitution og jeg har i flere år bl.a. arbejdet med anbragte småbørn på døgninstitution samt småbørn i almindelige institutioner.

Adoptionsansøgning

Efter et par års naturlige forsøg og fertilitetsbehandling samt diverse graviditeter, aborter og sorger, fandt vi hurtigt ud af, at der er andre måder at få vores ønskebørn på og vi ansøgte om adoption af et udenlandsk barn og blev godkendt.

Aflastnings- og plejefamilie

Samtidigt med det ansøgte vi, udfra et gammelt ønske om at arbejde professionelt som plejefamilie, om

godkendelse til at fungere som aflastningsfamilie og familiepleje og blev også der godkendt. Vi var overfor både amt og kommune åbne om vores forskellige planer og opmærksomme på de hensyn der måtte tages, idet vi var klar over, at vi ikke ud fra en masse faglige ambitioner kunne tage et meget skadet barn i pleje, når vi inden for en overskuelig fremtid skulle adoptere et mindre barn, der har været gennem mange skift så tidligt i sit liv, og i øvrigt ikke er biologiske forældre. Udover hensynstagen til vores kommende adoption, specificerede vi ikke ønsket om et konkret plejebarn nærmere. Det var altså ikke på baggrund af vores barnløshed, at vi ønskede at arbejde som plejefamilie.

Plejebarn

Kommunen forstod vores hensyn og vi blev kontaktet i forhold til en anbringelse af et spædbarn for hele barnets barndom. Af hensyn til vores tavshedspligt og for at beskytte både barnet og de biologiske forældre kan jeg ikke oplyse mere om

baggrunden for anbringelsen, men barnet blev fjernet få timer efter fødslen. Barnet var velskabt og vel-fungerende.

Vi har nu haft barnet anbragt hos os i cirka et år, et helt igennem vidunderligt år, hvor vi har fuldt hver en lille udviklingsproces tæt og knyttet os inderligt gensidigt. De biologiske forældre har samvær med barnet og selvfølgelig er det en svær situation for dem, men de er glade for, at barnet er anbragt hos os, når det nu ikke kan være anderledes.

Plejeforældre - En offentlig familie

For os er det en dobbelthed på den ene side at være plejeforældre for et lille barn og på den anden side rumme barnets biologiske forældre. Vi er en offentlig familie som samarbejder med forvaltningen også, hvilket i praksis betyder, at der bliver ført tilsyn med barnets trivsel hos os.

Det kan være sårbart, pædagog eller ej, at være "førstegangsførældre" til et sådant barn. Man besidder ikke helt den sikkerhed som

man ville gøre, hvis man havde biologiske børn i hjemmet og der er forskel på de børn, man arbejder med ude og de børn, man har hjemme. Man kan føle sig usikker og skyldig, hvis der opstår nogle situationer, hvor barnet ikke lige følger det gængse udviklingsskema. Det er derfor meget vigtigt hele tiden at være åben og spørgende.

Vi har også meget diskuteret vores barnløshed i forhold til, at det nødig skal hedde sig, at barnløse plejeforældre tager børn fra deres biologiske forældre. Vi har intet ønske om at skille barnet fra dets biologiske ophav, som vi fuldt respekterer og behandler godt, men vi ønsker naturligvis at beskytte barnet så meget som muligt fra dårlige oplevelser i livet. Det hele forudsætter, at man er sig det bevidst og kan tale åbent om det med hinanden og om nødvendigt er indstillet på supervision.

Plejbørns erfaringer

Erfaringerne fra voksne plejbørn viser, at de ofte har følt sig utrygge, fordi de ikke har følt sig sikre på, om de kunne blive i deres plejefamilie, en utryghed, der som et isbjerg kun stikker spidsen frem. En angst som plejeforældrene kan tale med barnet om, men ikke kan fjerne. Et andet faktum er, at plejbørnene ofte flyttes frem og tilbage mellem biologiske forældre og institutioner og plejefamilie/r, fordi lovgivningen hovedsageligt sikrer de biologiske forældre og ikke barnet. Og mange af de voksne plejbørn beretter også om, at de føler sig som B-børn i forhold til familiens A-børn, de biologiske børn. Er dette menneskeligt at vokse op med?

Børns retssikkerhed

Hvorfor er det så, at man rent juridisk ikke sikrer nogle af disse børn bedre som ved en tvangsbortadoption? Jo, de biologiske forældre har naturligvis en retssikkerhed og selvfølgelig er der nogle, der igen lykkeligt bliver i stand til at tage godt vare på deres børn, mens andre igen ligger i gråzoneområdet, men hvad med de børn, hvor alt er afprøvet i forhold til de biologiske forældre og der ikke er hverken forældreevne eller forandringspotentiale? Hvor der typisk fødes et lille nyt væsen af forældre som måske i forvejen

har flere langtidsanbragte skadede biologiske børn? Måske er det misbrugere eller dårligt begavede eller stærkt psykotiske forældre. Hvad med de børn? Bør de ikke sikres en kærlig og anstændig opvækst lovmæssigt? Har de en retssikkerhed?

I vores øjne er det selvfølgelig et svært og sårbart emne og der er ingen tvivl om, at det er synd for de biologiske forældre, der jo elsker deres børn og ofte selv har været de små børn engang. Men hvor stopper det? Hvordan brydes den sociale arvs onde cirkel? Jeg er stor fortaler for, at de biologiske forældre skal støttes og følges ved en anbringelse af deres børn, men også for, at vi er nødt til at sikre børnene et bedre liv.

Tvangsbortadoption

Jeg er fuldt ud enig med Adoption & Samfunds holdning til emnet. Det er et svært spørgsmål, men det sociale hjælpeapparat i dagens Danmark har problemer med berøringsangst og på baggrund af barnets tarv må man i nogle tilfælde nå frem til, at tvangsbortadoption er en ønskelig nødvendighed for de helt små børn. At man, når man siger A, også må sige B.

I Norge, Sverige og USA er der på lidt forskellig vis mulighed for tvangsbortadoption i de tilfælde, hvor spæde børn af misbrugere og svagt begavede anbringes og knytter sig mere til deres plejeforældre end deres biologiske forældre i de første leveår. Hvorvidt disse børn klarer sig bedre i livet på denne måde er der endnu kun få og delte meninger om.

Jeg vælger at tænke positivt og ikke se tvangsbortadoption som en kommunal besparelse. Jeg tror, at der ude omkring i kommunerne, blandt socialrådgiverne, er et stort ønske om en ændring af lovgivningen for at sikre disse børn fra spæde. Hvad der derimod er farligt er, hvis socialcheferne, i forhold til de ældre anbragte særligt tidligt følelsesmæssigt skadede børn, ser det som en mulighed frem for en dyrere institutionsanbringelse. Farligt er det dog også, hvis de enkelte plejefamilier får presset en tvangsbortadoption ned over hovedet.

Ændring af lovgivningen

De ældre børn har deres biologi-

ske forældre inde som deres indre objektrelationer, hvorimod de spæde jo knytter sig fuldt ud til deres plejeforældre. Selvfølgelig skal også de spæde børn, på lige fod i øvrigt med alle adopterede børn, kende deres ophav og historie som deres livsbetingelse, men måske en ændring af lovgivningen vil sikre, at dette sker ud fra børnenes præmisser og parathed og ikke forældrenes. Måske vil en bredere lovgivning om f.eks. åbne adoptioner eller familiepleje uden egentligt samkvem i nogen tilfælde være en mulighed? En lovgivning som samtidig sikrer barsel og sygedage og omsorgsdage til plejeforældrene til spæde børn, alt sammen noget, som ikke er en rettighed i dag.

Vores pleje- og adoptivbarn

Og hvor er det så, at alt dette kommer til sin ret i dette forum? Jo, vi har et håb om, at "vores børn", pleje- som adoptivbørn, trods deres forskellige juridiske forudsætninger vil finde samhørighed i, at de ikke er vores B-børn, men "vores" højt elskede børn alle med to sæt forældre, os som de psykologiske og så deres biologiske, og vi har med hjælp fra amtet fået indskrevet i vores socialrapport, at der skal være en naturlig søskendeafstand mellem vores plejebarn og vores adoptivbarn.

Vores plejebarn ser nordisk ud og vil vokse op med et kendskab til sit ophav, men også en mulig juridisk utryghed. Vores kommende barn vil se udenlandsk ud og vil sandsynligvis vokse op med enten intet eller et ganske lille kendskab til sit ophav samt følelsen af at se grundlæggende anderledes ud, men det har den juridiske tryghed. Vores plejebarn er ikke valgt fra af de biologiske forældre og det er ikke os, der har taget barnet fra dem, men det er derimod kommunen, der har truffet beslutningen, hvilket er deres pligt. Vil vores kommende adoptivbarn føle sig fravalgt af sine biologiske forældre eller vil det med vores støtte forstå, at den biologiske mor måske ikke så anden udvej og i kærlighed til barnet og med store følelsesmæssige omkostninger gav det bort?

Julie er en dejlig lille pige. Julies mor er adopteret fra Indien.

Vejledning til kommende plejefamilier

Vi ved fra vores tid i Landsforeningen af ufrivilligt barnløse, at der er mange gode par derude, som brændende ønsker sig børn og at mange børn bør sikres retten til en god familie. Forudsætningen er i mine øjne dialog, uddannelse og bevidsthed. Der er en grund til, at der for både pleje- og adoptivforældre laves en grundig forundersøgelse. Børnene har, om man vil det eller ej, haft en anderledes start på livet end et biologisk barn generelt har. Det kræver, at man som pleje- og adoptivforældre kan rumme barnets forudsætninger både på godt og mindre godt. Man skal rumme barnets biologiske ophav, øvrige samarbejdspartnere, eventuelle problematikker og se de signaler på f.eks. angst eller depression eller tilknytningsforstyrrelser, barnet viser.

Nu er det jo ikke alle adoptivbørn, der kommer hertil eller fødes her, som har store problemer og ej heller alle plejebørn som klarer sig mindre godt og jeg vil ikke tage stilling til, om det forudsætter særlige kurser eller en decideret omsorgsuddannelse at f.eks. modtage et tvangsbortadopteret barn, men det er ønskeligt, at f.eks. fase 2 kurserne

gøres obligatoriske for alle og de i højere grad rettes imod læring om f.eks. tidlige svigt og tilknytningsforstyrrelser og ens forventninger som førstegangsførelse både til sig selv og barnet, så man ikke føler sig forkert og skyldig, når barnet måske ikke reagerer og udvikler sig som man havde forventet, end at de forsat rettes mod at give slip på tanken om et biologisk barn.

Uddannelse af fagpersoner - om adoptiv- og plejebørn

Samtidigt kunne jeg godt tænke mig, at enten Familienstyrelsen eller amtet og dermed snart de nye storkommuner i højere grad ville tænke oplysning om og mulighed for efterværn ind i forhold til os som adoptanter. Det er ikke fordi, at vores børn skal sygeliggøres, men fordi at det vil spare os for mange frustrationer at vide, at der er håb og hjælp at få. Som jeg oplever det i dag, er det hovedsageligt kun hos Adoption & Samfund, at man kan få den nødvendige støtte og formidling til eksperthjælp. Måske kunne man oven i købet lave teams i de nye storkommuner som kan under vise fagpersoner som bl.a. lærere og pædagoger i, hvordan man tackler bl.a. adoptivbørn og plejebørn i institution og skole, idet jeg oplever

en manglende indsigt fra uddannelsens side i disse børn, samt f.eks. tidligt følelsesmæssigt skadede og for tidligt fødte børns reaktioner, og der er ingen tvivl om, at de professionelle virkelig ønsker at gøre en forskel for de børn, hvis de får de rette midler til det.

Barnets eller forældrenes tarv

Jeg har ikke de klare svar eller den endegyldige løsning og uanset hvad vil det altid være ulykkeligt, at børn ikke kan vokse op hos deres forældre. Selvfølgelig kan jeg ikke være helt objektiv i denne sammenhæng, men når man ser bort fra mine personlige følelser i forhold til emnet tvangsbortadoption, så vil jeg stadig spørge, hvem der skal tages størst hensyn til, barnet eller forældrene? Jeg har haft mange overvejelser omkring, om jeg kunne og måtte lufte mine tanker om emnet tvangsbortadoption, fordi jeg på ingen måde hverken ønsker at skade mit plejebarns sag eller at det skal hedde sig, at plejeforældre tager børnene fra deres biologiske forældre, men jeg tror, at frygt og uvished om, hvad det er tilladt at sige højt, afskærer nogle af os, der har erfaringerne, fra at blive hørt, og hvordan skal politikerne ellers forstå? □

Landsmøde og rådgiverkursus

Landsmøde lørdag den 4. marts kl. 10.00 – 18.00

Unge fortæller om deres liv som adopterede.
Interviewer: Birgit Madsen, redaktør af den nye bog "Adopteret – 20 børn og unge skriver om at være adopteret".

Psykolog Lene Kamm:

Teenager og adopteret – identitet i teenageårene fra et psykologisk perspektiv.

Skolevejleder Rose Andersen:

Børn/adoptivbørn i skole 1.-9. klasse. Fokus på specialundervisning og specialpædagogisk bistand i folkeskoleregi - nu og efter kommunalreformen.

Lørdag aften: Middag og fest.

Rådgiverkursus søndag den 5. marts om formiddagen

Hovedbestyrelsen har besluttet, at landsmødet ikke kun skal være for de aktive i foreningen. Alle interesserede medlemmer af Adoption & Samfund kan deltage i det omfang, der er plads.
Deltagelse er gratis, og transportudgifter refunderes for de aktive (VIP) efter foreningens regler.
Tilmelding senest den 17. februar til Lokalforeningen Storstrøm på mail: storstroem@adoption.dk.

Tilmeld dig med navn og lokalforening eller lande-/interessegruppe.

Angiv også i tilmeldingen om du ønsker: at deltage i både landsmøde og rådgiverseminar med overnatning lørdag nat, at deltage i landsmøde og rådgiverkursus med overnatning både fredag og lørdag nat, at deltage i landsmødet og middagen lørdag aften, kun at deltage i landsmødet lørdag, kun at deltage i rådgiverkurset søndag.

Efter tilmelding vil udførligt program, kørselsvejledning m.m. blive fremsendt.

Læs mere om landsmødet og rådgiverseminaret på foreningskalenderen (<http://kal.adoption.dk>).

Fastelavnsfest

i Roskilde amt

Søndag den 26. februar 2006, kl. 14.30 – 17.00

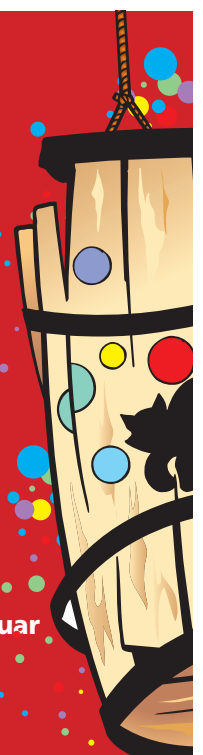
på Viby Kro, Skolevej 1, 4130 Viby Sjælland (lige ved siden af Viby Sj. station)

Foreningen er vært ved kaffe, varm chokolade og fastelavnsboller. Øl og vand kan købes.
Efter tøndeslagningen og kroning af kattekonger og -dronninger skal vi lege og finde vindere i bl.a. flødebollespisning. Tønderne vil naturligvis være fyldt med lækkerier!

Der vil være præmier til bedst udklædte – derfor **KOM UDKLÆDT.**

Entre kr. 20,- pr. næse. Af hensyn til planlægningen er **tilmelding nødvendig** og kan ske på e-mail: moeller.kjaer@teliamail.dk (eller på tlf.: 56 14 65 37) **senest søndag den 19. februar 2006** – med angivelse af antal børn og voksne.

Med venlig hilsen **Bestyrelsen**

Børn med tidlig omsorgssvigt/ tilknytningsforstyrrelse

Temaaften med Niels Peter Rygård

Torsdag den 23. marts 2006 kl. 18.30

- Hvad betyder tidligt omsorgssvigt og tilknytningsforstyrrelser?
- Hvordan ser vi det?
- Hvilke problemer giver det i dagligdagen?
- Hvad er en fornuftig tilgang til barnet eller den unge med tidlig omsorgssvigt?

Niels Peter Rygård er psykolog, adoptant og specialiseret i børn og unge med tidlig omsorgssvigt og tilknytningsproblemer.

Valby Medborgerhus (salen), Valgårdvej 4, 2500 Valby

Obs. tidlig start og max. 75 deltagere

Tilmelding: Ingrid Skovsmode Jensen 44 84 36 73, ingridogleif@vip.cybercity.dk

Rådgivningsguide

Adoption og Samfund tilbyder rådgivning i alle faser af en adoption. Rådgiverne er adoptanter og adopterede, der udover deres personlige erfaringer med adoption har kendskab til forskellige områder inden for adoption.

Rådgiverne arbejder på frivillig basis. De har tavshedspligt. Generelt vil det være mest belejligt, hvis I ringer efter kl. 20.

Sagsrådgivere:

Sagsrådgiverne svarer på generelle spørgsmål om adoption og rådgiver i alle faser af adoptionsproceduren fra de første overvejelser om adoption til adoptionsbevillingen er givet.

Simple spørgsmål kan fremsendes på mail til adressen:
raadgivning@adoption.dk

For egentlig rådgivning i adoptionssager er det bedre at henvende sig telefonisk til en af rådgiverne nedenfor, især hvis det drejer sig om lidt mere komplicerede sager, f.eks.:

- Sager, hvor ansøgerne fornemmer risiko for helt eller delvist afslag på godkendelse.
- Anke- og klagesager.
- Problemer i matchningssager.
- Problemer i forhold til de formidlende organisationer.

Josie Køhlert..... 4364 7010
Kirsten List Larsen 3956 4040
Mie Olesen 3645 0208
Bente Romanoff 3322 8868
Catarina Astrup..... 5911 0075
Claus Stenmose..... 5944 1432

Faglig rådgivere:

Rådgiverne er medlemmer, der tilbyder rådgivning inden for deres professionelle fagområde.

Sundhedsplejerske:

Gitte Korsholm Jørgensen 74 83 22 57
Vibeke Povelsen 38 89 02 17

Talepædagog:

Irene Bjerregaard 33 23 93 07

Psykolog:

Birgit Cederholm 44 44 33 82

Læge:

Besvarer spørgsmål, der vedrører helbreds- og handicapforhold hos adoptanter, barn i forslag og adoptivbørn.

Tyge Fogh 44 34 16 09

Rådgivere inden for specielle emner:

Rådgiverne er medlemmer med særlig interesse i et bestemt emne inden for adoptionsområdet.

Adoption af danske børn:

Fam. Behmer 64 82 62 20

Adoption af større børn:

Nogle familier der har modtaget større børn, har dannet et telefonisk netværk med det formål at støtte og hjælpe hinanden - og andre - med de problemer, der kan være ved adoption af større børn.

Anne Marie Poulsen 33 14 14 56

E-mail: ulfi@get2net.dk

Adoptionslinjen:

En gruppe voksne adopterede tilbyder rådgivning omkring det at være adopteret.

Telefontid tirs. kl. 19.30-21.00 70 22 23 03

Eneadoptanter:

Gruppen af eneadoptanter tilbyder eneansøgere rådgivning og hjælp til opstart af samtalegrupper.

Ulla Mose 39 20 07 16

Linda Berkowitz 39 18 04 12

Tab af barn i forslag:

Foreningen tilbyder rådgivning om hjælp og støtte til dem, der har mistet et barn, som de har haft i forslag og været godkendt til.

Janne Skov 66 13 63 02

Endeligt afslag på ansøgning om adoption:

Foreningen tilbyder rådgivning som hjælp og støtte til dem, der må give afkald på at få opfyldt ønsket om et adoptivbarn.

Kirsten Dahl 86 55 62 62

Adoption af præmature børn

Rådgivning om at have et præmaturoptivbarn eller få et præmaturoptivbarn i forslag.

Trine boardman/Klavs Frisdahl

46 37 07 08

Adoption af børn med social/følelsesmæssig skade:

Elsebeth Nørgaard 86 48 70 88

Landegrupper

Bolivia

bolivia@adoption.dk
www.bolivia.adoption.dk
Bertel Strandbygaard
55 76 40 36 - bertels@post2.tele.dk
Katinka Hoydal
39 27 28 01 - hoylysdal@mail.dk
Sine Almstrup
38 10 17 75 - sine@almstrup.dk

Brasilien

Kirsten Friis Rasmussen og
Hubert Pournow - tlf. 46 19 30 60

Bulgarien

Kim Mariegård - tlf. 59 96 12 02
thambour@mail.tele.dk

Colombia - Fanas venner:

Torben Sørensen - tlf. 86 14 57 08
Danmark

Fam. Behmer - tlf. 64 82 62 20
Ecuador

Preben Just - tlf. 86 22 83 92
just-beermann@mail.tele.dk

www.ecuadorkluben.dk

Ethiopien:

Knud Nielsen - tlf. 75 80 24 74
aa31@nypost.dk

www.etiopianforeningen.dk

Guatemala

Anni Bech Nielsen - tlf. 47 52 77 76
Hviderusland

Peder Marlo, Asgård 92, 9700 Brønderslev,
tlf. 98 80 04 18

Indien

Henrik Thomsen - tlf. 97 49 09 10
mail@2thomsen.dk

Kaliningrad/Moskva

Helle Pedersen - tlf. 97 17 31 01

Kina

Ian Winther, Smedevænget 18, 4690 Haslev
tlf. 40 97 91 51

kina@adoption.dk

Nepal

Hanne og Hans Doktor, tlf. 75 65 48 36,
hanne.veis@adr.dk

Peru

Bjørn Rude Voldborg, Æblehaven 1,
3400 Hillerød, tlf. 48 25 05 95

bgv@pharmexa.com

Rumænien:

Bente Pedersen - tlf. 62 62 20 51
www.rumania.adoption.dk

vjb@get2net.dk

Sydafrika:

Berit Engstrøm Krebs
askimvej7@mail.dk

www.landegrupesydafrika.dk

Thailand

Ebbe M. Møller - tlf. 45 81 10 40
thaiadopt@hazinas.dk

Tjekkiet

Anette Rosenberg Clausen - tlf. 74 62 06 18
www.tjekkiet@adoption.dk

Vietnam

Peter Skjøt, Vigerslevstræde 12, 2500 Valby
tlf. 36 30 05 28

formand@vietnamadoption.dk
www.vietnamadoption.dk

Interessegrupper

Bal Vikas Venner, Indien

Claus Carlsen - tlf. 24 84 63 49
Bjørn Egekær - tlf. 58 50 31 06
www.balvikas.dk, info@balvikas.dk

Colombia - Fanas venner:

Orla Kjær-Christensen - tlf. 98 62 33 90
kjaer1/2christensen@aars.dk

www.fana.dk

Ene-Adoptanter

Ulla Mose - tlf. 39 20 07 16
ullamose@privat.dk

Linda Berkowitz - tlf. 39 18 04 12

Børnehjemmet Palna, Indien
Mette Thomsen - tlf. 38 28 50 25

KØBENHAVNS AMT

2006 er i fuld gang og vi har allerede afholdt det første arrangement for teenageforældre med Niels Peter Rygård. Interessen har været stor og folk er kommet langvejs fra.

Vi har mange planer for 2006, og vi er glade for, at vi med den nye PAS-pulje der er oprettet, kan søge ekstra penge til særlige arrangementer.

I efteråret efterlyste vi i vores

lokalblad medlemmer, der ville fortælle om rejser tilbage til børnenes fødeland.

Vi har foreløbig lavet 2 aftaler, hvor rejserne går til hhv. Columbia og Kina. Det er spændende og dejligt med disse personlige beretninger og for første gang prøver vi et foredrag, hvor større børn kan deltage.

Birgitte Dünweber

TEMANUMMER OM SØSKENDE

Redaktionen planlægger et temanummer om "Søskende". Allerede nu opfordres du til at komme med indlæg om f.eks.

- Søskendeglæde
- Søskende fra flere lande
- Halv- hel- og biologiske søskende
- Søskendejalousi
- At blive søskende
- Adoption af søskende (to på én gang)
- Eller.....

Send dit materiale til redaktionen:

Adoption & Samfund, Lindevej 3, 1.sal 4000 Roskilde
Tlf.46409766, e-mail: bladet@adoptionogsamfund.dk

REJSEN TIL COLOMBIA

Lørdag d. 25.marts 2006 kl. 13.30

Monica Notkin og hendes 18 årige søn fortæller om familiens rejse til børnenes fødeland (Columbia) sidste sommer og viser billeder.

De berører emner som; Overvejelser om børnenes/de unges alder ved tidspunktet for rejsen,

den mentale forberedelse for både børn, unge og voksne, den praktiske forberedelse af turen og hvordan rejsen kan ændre den unges syn på sig selv i sund retning eller kan indebære skuffelser og ubehageligheder.

Børn fra 12 år er velkomne til at deltage.

Hellerup Hovedbibliotek (salen) Ahlmanns Allé 6, 2900 Hellerup

Entré: 25,-kr. Max. 30 deltagere.

ANNONCE:

ADOPTIONS- ELLER BESØGSREJSE

Vi samarbejder med de førende luftfartsselskaber for at give Dem individuel betjening - uanset rejsemål og tidspunkt.

Kontakt en ekspert på dette område, som kender de specielle behov, der er i forbindelse med adoptionsrejser.

I visse tilfælde kan vi yde 5% rabat på flybilletterne.

Specialprogram for besøgsrejser til Korea

Indhent altid et uforpligtende tilbud hos:

senior rejser

ET SELSKAB I PROFIL REJSE GRUPPEN

Søtorvet 5 · 1371 København K

Tlf. 33 93 88 00 · Fax 33 93 88 90 · E-mail: sr@senior-rejser.dk

Foredrag:

Bogen "Adopteret - Unges svar på Adoption"

Tornbjerg Kirke - Skærmhatten 5220, Odense

Søndag den 14/03-2006 kl. 19.00

Adoptivmor og redaktør Birgit Madsen har redigeret den nyligt udkomne bog "Adopteret", hvor 20 børn og unge skriver om deres liv som adopterede. Den yngste skribent i bogen er 9 år, den ældste 21. De unge skribenter kommer fra mange forskellige oprindelseslande, den yngste var 7 uger ved bortadoptionen og den ældste 7 år.

Birgit Madsen vil fortælle om sin baggrund for at få udgivet denne bog, om selve bogens tilblivelsesproces fra idé til virkelighed. Hvordan blev skribenterne fundet? Hvordan får man børn og unge til at udtrykke sig skriftligt om et personligt og følsomt emne?

Alle børn og unge har skrevet deres tekster selv, og det er der kommet en dejlig bog ud af med vidt forskellige tekster og tanker om at være adopteret.

Birgit Madsen vil læse passager op fra bogen og fortælle om bogens mange pointer, som vi adoptivforældre kan lære meget af.

Et par af bogens skribenter vil være til stede og læse op fra deres tekster, og de vil blive inddraget i foredraget og være med til at besvare spørgsmål.

Unge adopterede er meget velkomne.

Pris: 35,- inkl. Kaffe

Tilmelding til: Bente Pedersen
Tlf.: 62622051 - Mail: vjb@get2net.dk

Tilmelding senest 01/03-2006

Adoption og Samfund, Århus Amt inviterer alle interesserede til foredrag om

Puberteten hos adopterede

v. cand. psych. Anne Jensen

Lørdag d. 11. marts 2006 kl. 14.00-17.00

på Skt. Anna Gade Skole, Skt. Anna Gade 38, Århus.

Anne Jensen er cand. psych. og specialist i psykoterapi og psykotraumatologi. Hun arbejder i børne- og familieområdet og med adoptionsrelaterede problemer i sin private praksis. Hun holder et oplæg om hvad pubertet psykologisk set er, med specielt fokus på adopteredes pubertet, og de problemer, der er forbundet hermed.

Derefter diskussion, spørgsmål og debat.

Entré 25 kr.

Tilmelding: Jeanette Lyk, tlf.: 86 297663, mail: Lykjensen@mail.dk, senest d. 6. marts 2006.

Lokalforeningerne

Bornholms Amt
Klaus M. Nielsen
Smallesund 102, 3700 Rønne
97 22 19 37

Frederiksborg Amt
<http://frederiksborg.adoption.dk>
Pernille Bruhn
Strandlystvej 23, 3600 Frederikssund
47 38 69 70, frederiksborg@adoption.dk

Fyns Amt
Bente Pedersen
Assensvej 52 st.tv., 5750 Ringe
62 62 20 51

Hovedstaden
<http://hovedstaden.adoption.dk>
Per Stokholm
Koreavej 3, 2300 København S.
32 58 56 34

Københavns Amt
Birgitte Dünweber
Mindesvej 32, 2870 Dyssegård
39 69 91 07, koebenhavnsamt@adoption.dk

Nordjyllands Amt
<http://nordjylland.adoption.dk>
Evelyn Thrane
Beltoften 9, 9260 Gistrup
98 32 38 54, nordjylland@adoption.dk

Ribe Amt
<http://ribe.adoption.dk/>
Ruth Hansen
Ørnelundvej 9, Darum Mark,
6740 Bramming
75 17 96 08, ribe@adoption.dk

Ringkøbing Amt
<http://ringkoebing.adoption.dk>
Lene Bang-Nielsen
Klokkebakken 12, 7400 Herning
97 11 90 90, ringkoebing@adoption.dk

Roskilde Amt
Per Christiansen Ehlers
Prins Buris Vej 30, 4000 Roskilde
46 35 65 66, roskilde@adoption.dk

Storstrøms Amt
<http://storstroem.adoption.dk>
Claus Holmstrøm
Sandageren 23, 4700 Næstved
55 73 37 70

Sønderjyllands Amt
Jørn K. Pedersen
Ulriks Allé 70 B, 6270 Tønder
74 72 11 11, soenderjylland@adoption.dk

Vejle Amt
<http://vejle.adoption.dk>
Søren Clemmesen
Glamsbjergvej 7, 6000 Kolding
75 53 97 61, vejle@adoption.dk

Vestsjællands Amt
vestsjaelland@adoption.dk
Lene Borg
Tveje-Merløse 2 B, 4300 Holbæk
59 43 92 01

Viborg Amt
<http://viborg.adoption.dk>
Mona Østergaard
Lærkevej 12, Mønsted, 8800 Viborg
86 64 61 72, viborg@adoption.dk

Århus Amt
Jeanette Lyk
Langballevej 14, 8320 Mårslet
86 29 76 63
aarhus@adoption.dk

Magasinpost **B**

Adoptionskalender

Husk - du er altid velkommen til at deltage i et arrangement i andre lokalforeninger end din egen.

Dato	Tid og sted	Arrangement	Arrangør	Kontakt/tilmelding
26.02.06	kl. 14.30-17.00 Viby Kro, Skolevej 1, 4130 Viby S	Fastelavnsfest	LF Roskilde	Per Frydenreim Møller, tlf. 5614 6537
4-5.03.06	Næstved	Landsmøde 2006 Landsmødet vil være integreret med vip-kursus 2006.	LF Storstrøm og HB	HB
09.03.06	kl. 19.00 Tåstrup Kulturcenter Poppel Allé 12, Tåstrup	Hvordan er det at vokse op som adopteret "Alliancen imellem adoptivbarn og forældre" foredrag v. Lars Birtø og generalforsamling.	Colombia Landegruppen	Formand Pia Thomsen, lpthomsen@stofanet.dk
11.03.06	kl.:14.00 - 17.00. Skt. Anna Gade Skole, Skt Anna Gade 38, Århus	Puberteten hos adopterede Foredrag ved cand. psych og specialist i psykoterapi og psykotraumatologi Anne Jensen.	LF Århus	Jeanette Lyk, Lykjensen@mail.dk, tlf.: 8629 7663
12.03.06	kl.14:00-16:00 Helsingforsgade i Århus Nord	Bowl'n'fun for de unge Bowling og andre spil står på programmet, når vi mødes i Bowlinghallen. Pris 100 kr. incl. leje af sko og forfriskning.	Unge gruppen - LF Århus	Vivi Dybdal, tlf.: 8693 7110 Tilmelding senest 10. marts.
23.03.06	kl. 18.30 Valby medborgerhus (salen) Valgårdsvej 4, 2500 Valby	Tema aften med psykolog Niels Peter Rygård. Børn med tidligt omsorgssvigt/tilknytnings- forstyrrelse. Tilmelding nødvendig. Entré 75,- kr. Obs. tidlig start og max. 75 deltagere.	LF Kbh's Amt	Ingrid Skovmose Jensen, tlf.: 4484 3673, ingridogleif@vip.cybercity.dk
25.03.06		HB-møde	HB	Pkt. til dagsord. bedes sendt til foreningen@adoptionogsamfund.dk senest 2 uger før
25.03.06	kl.13.30 til ca.15.30 Hellerup Hovedbibliotek (salen)	Rejse til Colombia Monica Notkin og hendes 18 årige søn fortæller om familiens rejse til børnenes fødeland (Columbia) sidste sommer og viser billeder. Børn fra 12 år er velkomne til at deltage. Entré 25,-kr. Max. 30 deltagere. Tilmelding.	LF Kbh's Amt	Vibeke Pedersen, tlf.: 4484 3904, salli@mail.tele.dk
27.03.06	kl. 19.30 Mødelokale 22 på Viborg Sygehus	Tidlig pubertet hos børn med anden etnisk baggrund. Overlæge Karen Nørgaard fra Børneafdelingen på Viborg sygehus vil fortælle om tidlig pubertet hos drenge og piger. Pris: 30 kr. Tilmelding senest 20. marts 2006.	Viborg Amt	Tilmeld: Mona Østergård, tlf.: 8664 6172/3013 1488, viborg.adoption.dk
02.04.06	kl. 10.00 Københavns Zoo	GEA-tur i Zoo. Vi mødes i Zoo indenfor hovedindgangen. Vi spiser vores medbragte mad i Madpakkehuset i Børnezoo.	GEA	
30.04.06	kl. 14-16 Big Bowl, Tåstrup- gårdsvej 10, Tåstrup	Bowling for de 10-14 årige og deres familie. Vi lejer baner og sko 20,-kr pr. person. Tilmelding nødvendig senest 9. april.	LF Kbh's Amt	Ingrid Skovmose Jensen, tlf.: 4484 3673

Forkortelser: HB=Hovedbestyrelsen, LF=Lokalforening.

Se flere detaljer om arrangementerne på <http://kal.adoption.dk>. Optagelse til kalenderen: kalender@adoption.dk.